

EL MOCADOR

Un relat de: [E. VILADOMS](#)

Com cada dijous, la Carmen es lleva ben d'hora i es dutxa a consciència. Amb l'aigua i el gel escumós que fa olor d'espígol, més que netejar, vol esborrar el dolor que du adherit a la pell com si fos brutícia. Frega enèrgicament cos i extremitats, s'entreté en els canells i en els turmells on les cicatrius, gairebé imperceptibles, adquireixen ara un lleuger to violeta; va estar lligada tants dies... les cordes ja no li fan mal, el seu record, sí. Es vesteix sense fer massa atenció al que es posa, després, planxa amb cura el mocador blanc, el que dóna sentit a la lluita de tots aquests anys, i l'endrega a la bossa de mà. També agafa alguna cosa per menjar durant les hores que durarà el trajecte amb tren.

Se les van emportar a les dues, van patir tortura i vexacions; ella va sortir al carrer, la seva filla i els seus dinou anys acabats de fer, no. Durant setmanes va cercar-la de comissaria en comissaria, va reclamar en els consolats... i es va adonar que no estava sola que eren moltes mares compartint aquella angoixa. Es van aplegar a la plaça, davant de l'edifici cínicament pintat de color de rosa, perquè les veiessin, per reclamar que els tornessin els fills, per saber què n'havien fet. «Estat de setge: no poden haver-hi concentracions de més de dues persones!» I es van posar per parelles i van començar a fer voltes al petit monument de la plaça. En van empresonar algunes, però no les van espantar, res ja podia fer-los por. Van tenir la certesa d'algunes morts, van saber que potser eren àvies d'infants robats, el món va conèixer la seva lluita i les van escoltar.

Com cada dijous des de fa quaranta anys, faci fred, faci calor, sota la pluja o amb el vent de cara, la Carmen es lligarà al cap el mocador blanc fet amb gases d'antics bolquers. I, amb les altres, puntualment a quarts de quatre, començarà la seva marxa de mitja hora al voltant de la Piràmide de la Plaza de Mayo; per la seva filla, pels fills de les altres, pels Drets de tots.